



# LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA  
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR  
(Antiga casa I. López Bernagoi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA  
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:  
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

## DAVANT ELS MONSTRES MENJA-VIDES



—I no sortirà cap Sant Jordi que'ls acabi la fam an aquests goluts?...

### L'orgull dels forts

El president de la República nord-americana, Mr. Woodrow Wilson, ha pronunciat recentment a la ciutat d'Indianòpolis un discurs memorable. Les paraules presidencials se refereixen a la qüestió dels Estats Units i Mèxic; però poden ésser plenament aplicades a la gran guerra d'Europa.

Mr. Wilson és enemic de l'intervenció del Nord-amèrica en els afers interiors de Mèxic, malgrat els motius que per a l'intervenció existeixen. «Aquest país —ha dit—, que nosal-

tres podríem aixafar, ha de tenir la mateixa llibertat en els seus afers que tenim nosaltres en els nostres».

Es doncs, la noció de la llibertat, el fonament de la política abstencionista dels Estats Units. Però Mr. Wilson va més enllà, i troba un altre fonament moral en l'orgull dels forts davant dels dèbils. Aquest orgull no el porta pas a dominar i aixafar els dèbils. Ben al revés: el seu orgull el porta a respectar-los. «Si soc fort —ha declarat— m'avergonyeixo de imposar-me al dèbil. En proporció de la meua força està el meu orgull en impedir que per la força oprimeixi altres pobles».

Noble orgull el qui sent el president Wilson! Orgull fill de la dignitat i del dret, res té que veure amb l'orgull brutal i malèfic dels qui aixafen i oprimeixen els dèbils, sense ni tant sols avergonyir-se de la seva miserable acció.

## Teoria i Pràctica

**S**i aqueixa distinció entre la teoria i la pràctica, establerta pel comte de Romanones, no fós una escandalosa burla, seria un curiós passatge de sàinet — El Govern acaba d'infringir, sense excusa, les lleis fonamentals de l'Estat, negant-se a autoritzar els *meetings* en favor de Bèlgica. I el cap del partit lliberal (lliberal) aprova aqueixa conducta dient que, en quant a les lleis públiques, «una cosa és la teoria i altra la pràctica», i que sempre se troba «precedents» per a motivar una restricció.

La teoria i la pràctica! Pot-ser no hi ha una més típica ineptia en el vocabulari usual de la burgesia: — «Home, ja veurà! — diu l'inefable pobre senyor. — Això que diu V. és molt bonic en teoria; però en la pràctica, cregui que seria fatal!» — Quantes vegades heu sentit la mateixa insustancialitat, en boca de l'infelicitat de torn? Es tan vell com allò de la *llibertat i el llibertinatge*, que ja ho deia el senyor Trigueros en ple segle XVIII.

No, no, senyors meus. La teoria i la pràctica són consustancials, perquè la teoria sense pràctica no seria teoria, ni tindria cap valor de coneixença. La teoria és la llei de la pràctica; i la pràctica és el cas particular i normalment repetit de la teoria.

Però, ademés: quan se tracta de les garanties ciutadanes, l'estadista qui's nega a donar realitat a les teories legals és un perjurer, fa traïció al manament dels seus poderdants; falta gravíssimament a la delegació rebuda. En realitat, en la pràctica, deixa d'ésser governant, per ésser tirà i usurpador; enganya al poble qui fiava en la seva gestió de poder executiu, «executiu» (*pràctic*) de la teoria que se li imposà per llei, per ordre del mateix poble.

Machiavel no trobaria, per a contrarrestar el règim de llibertat, millor teoria precisament que la distinció entre la teoria i la pràctica. Oh inefable comoditat! El ministre acaba de assegurar al banc blau, des d'on ha de respondre a les demandes del poble. — «¿Què heu fet de la llei que os vàrem encomanar? — Ah, sí! Admirable llei en quant a la teoria; però, en la pràctica, no m'ha semblat gens oportuna!» — «¿I qui sou, senyor ministre, per a judicar? Això és exactament la doctrina famosa del *troç de paper*, aplicada per Alemanya, a la violació incalificable del tractat sobre Bèlgica! Se veu que'l mal exemple ha fet ja prosèlits... — «¿La Constitució? ¿La llei de reunions? ¿El Còdic Penal? Bah! Troços de paper!...» Imitant a Lloyd George podríem dir: Sí, sí. Troços de paper. ¿I què valen? El crèdit polític de tota Espanya!

Des del moment que un home de govern atropella aqueixes garanties, de fet, *pràcticament*, és acabar el règim constitucional. És un cop d'Estat, una reacció victoriosa i solapada, un retorn de la tirania. ¿En què consisteix el règim constitucional, més que en una concòrdia de teoria i pràctica. La Constitució és la teoria; el règim és la pràctica. Si deixeu d'aplicar la llei, obreu segons el vostre caprici, com els dèspotes, i la Constitució se torna un llibre d'arxiu, la biblia d'un culte mort, una litúrgia històrica; una ombra!

La teoria! ¿Sabeu què cosa és la teoria? És el distintiu de la civilització, el pas de la bestia a l'home, lo que separa al racional de l'autòmat, l'home de *dret* de l'home de *fet*, el pensador del maquinari. Teoria ve de Déu; és participació d'infinímit. L'home qui subordina la teoria a la pràctica, és, doncs, un home de retrocés; no ja de retrocés polític, sinó de retrocés zoològic.

Lo curiós és que aqueixes restriccions en nom de la pràctica solen ésser fetes pels governants qui més sovint parlen del respecte a les lleis. ¿Com podran ja imposar una sanció en nom de la llei infringida els qui conscientment varen infringir-la? Imagineu que demà un delinqüent és reduït a presó per aqueixes propies autoritats. — «Lliberté-me! podrà dir. — El meu fet és un delicté en la teoria però en la pràctica no!».

Més és tal el poder de la teoria que fins els governants han hagut d'inventar una teoria per a excusar la propia manca de respecte a la teoria! Lo que hi ha és que contra aqueixa teoria *antiteòrica* el poble podria establir una *pràctica anti-pràctica* i justiciera, per a que fós veritat que una cosa és la teoria

i altra la pràctica. ¿Que el Govern A o B no vol que's compleixi, en la pràctica, la llei teòrica? Doncs nosaltres ja cuidarem de que el poder governamental sia merament *teòric*, esplèndidament *teòric*! Quan un poder executiu deixa de complir la llei, deixa, com deiem d'ésser tal poder, i el poble té el dret i l'obligació de recullir l'autoritat perduda.

\*\*\*

Els precedents! Els eters precedents! Una altra bella historia. Els precedents, la costum abusiva, no poden esdevenir llei, perquè contra la llibertat, contra la democràcia, no pot haver-hi prescripció. Si admetéssim el règim dels precedents, equivaldria a afirmar que quan un governant falta a la llei, en realitat fa una llei nova; llegisla per a les posteritats. El delicté de l'home d'Estat se convertiria en funció superior a les del home d'Estat; el ministre delictuós ascendiria a dictador, i el seu delicté seria premiat com un exemple, en comptes d'ésser castigat com una traïció.

GABRIEL ALOMAR

## Reaccionaris guerrers



INSTINTIVAMENT sentim admiració per l'home que posseeix les qualitats que no tenim nosaltres. Els callats resten bocabadats davant d'un xerraire; els tímids senten veneració pels gosads; els viciosos admiren als austers. Qui sab si aquesta condició,

perfectament humana, és un dels motius que poden explicar l'estranya admiració que els catòlics, mansos per temperament i pacífics per manament diví, senten pels alemanys, frèstecs en el pensar i ferotges en les obres!

No d'altra manera pot comprendre's què els soldats de la pau s'enamoren dels apòstols de la guerra. I és que, segons confessà en carta particular un frare franciscà, els catòlics veuen en el militarisme la defensa més eficaç contra les idees lliberals i l'apoi més ferm de totes les preocupacions que mantenen el foc sagrat sota l'olla religiosa.

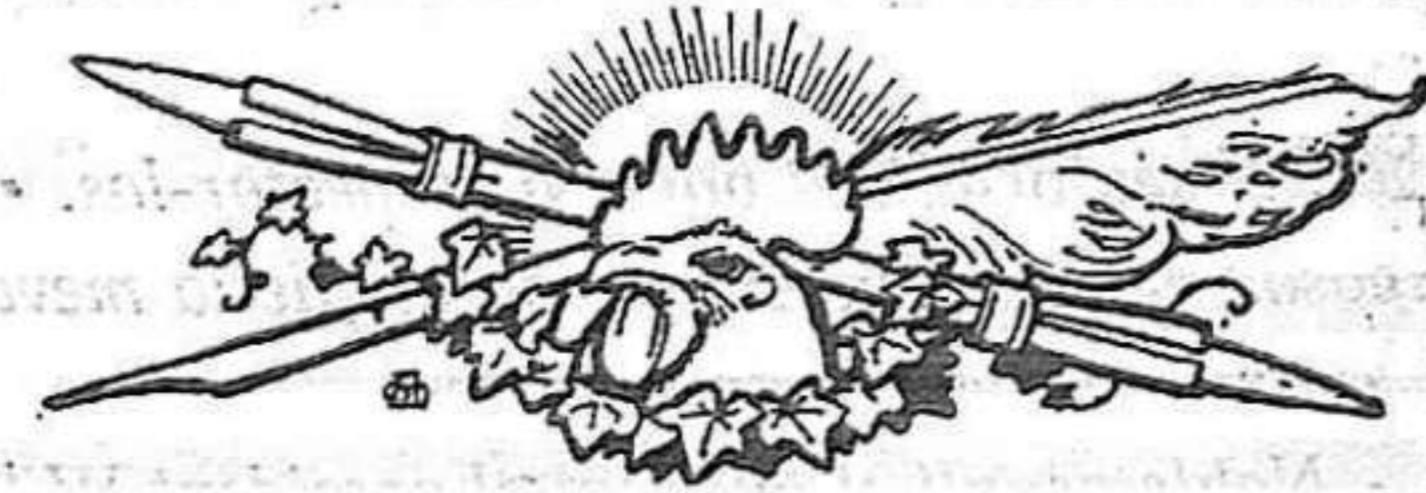
La mateixa confusió que hi ha entre clericalisme i religió sol haver-hi entre militarisme i exèrcit. Comprenem que hi hagi necessitat d'un còs organitzat que tingui prou força per a imposar la pau i garantir a cada hu lo que en justícia li pertoqui; i això és l'exèrcit. Lo que no comprenem és que hi hagi una classe que vulgui imposar-se a totes les altres classes per a llençar a les nacions a guerres folles i dominar per la força fins el pensament dels ciutadans; i això és el militarisme.

En la guerra actual lluiten els dos criteris. L'Alemanya representa l'esperit militarista que preten agabellar-ho tot i fa exclusivament a la força l'imposició del seu criteri o, com ells diuen, de la seva cultura. La progressiva França, la lliure Anglaterra i la noble Bèlgica, signifiquen l'ànima franca, oberta a totes les expansions que volen una civilització basada en l'amor universal. Mèntres a l'Alemanya el poble, incloent-hi aquell meravellós socialisme que era l'admiració del món i la més ferma esperança del proletariat, se subordina mansament al prepotent militarisme, a les nacions aliades l'exèrcit, heròic i disciplinat, defensa les llibertats civils a les ordres de la nació posada en peu de guerra en defensa propia.

Al cantó dels aliats contemplem les gestes dels exèrcits que nosaltres admirem; al cantó dels teutons hi veiem l'acció del militarisme que nosaltres avorrim.

Comprenem que els reaccionaris, siguin admiradors d'aquests últims.

JEPH DE JESPU



## Carnavalesques

Són els balls de Carnaval alegres i divertits i allí, com és natural, s'hi passen molt bé les nits. Si acàs vols veni a ballar anem i no hi pensis més, i si ho acceptes, després te convidaré a sopar, anem, anem simpàtica mascareta, anem, anem però treute la careta que més de gust ballarem.

Carnaval, temps de disbauxa de gatzara i bogeria que va vessant l'alegria igual que's vessa el xampany; celebrem-ho, mascareta, tot dançant i donant voltes, lamentant que'l Carnestoltes no pugui durar tot l'any. Pensem que la vida és curta i la havem d'aprofitar; Carnaval ens hi convida; som al ball i hem de ballar.

— Que vas sola, mascareta?...  
— Si tu vols sè'l meu company?...  
— Amb molt gust.

— Ets molt simpàtic.  
— Anem, anem a ballar.  
— No'n sé gaire.

— Tira dona:  
però, escolta, ¿de què vas?  
— No ho coneixes?  
— Ah!... vas... d'esma?  
busca't qui't pagui el sopar.

J. STARAMSA.



**L**'alcalde estava senzillament empipat de tant sentir les alabances que amics i enemics feien del sermó pronunciat a Vilabaixa, fent el panegíric del sant Patró del poble, quan la festa major. Sobre tot, lo que més l'encorcorava era aquell sentir:

— I quin savi! Allò és parlar! Llatí a cada sis paraules! Què a cada sis? Llatí a cada tres paraules. No tindrem tanta sort a Vilalta. Altra vegada, els de baix, ens hauràn passat la mà per la cara.

Per fi l'home va decidir-se i convocà l'Ajuntament. Allí, sense discussió, acordaren pagar el doble per el sermó d'aquell any i delegar al senyor alcalde perquè anés a llogar un predicador de força anomenada i sobre tot de molt llatí.

Diligent el batlle, a l'endemà, agafà els trastets i cap a ciutat falta gent. Un cop aquí s'aconsellà amb una persona molt devota i entesa en coses de missa, la qual li recomanà un clergue, dient-li:

— Creieu, Antón, que haureu trobat lo que vos convé.

— És de confiança?

— Absoluta.

— I de llatí?

— Més que un foc ne cremaria.

El nostre pagès agafa les cames, segueix uns carrers, puja unes escales, truca i l'obre una minyoneta fresca com un janer i bonica com un maig.

— Què demana?

— Mossèn Joan?

— Ah! l'oncle. Està empescant-se un sermó. Segui, segui. Ara l'avisaré. Qui li diré que hi hà?

— L'alcalde de Vilalta.

— Un sermó pot-ser?

— Sí, senhora.

— Un altre sermó! Pobre oncle, me'l mataràn.

— Fugi, dona, ni que fós fangar això.

Al cap d'un moment torna a sortir la xicota i el fa entrar. El capellà tenia al davant seu tot de llibres vells i un tinter negre com la gola de l'infern.

— Déu lo guard.

— Déu vos guard.

— Doncs...

— Dieu, dieu...

— Doncs... venia per un sermó.

— No sé si el podré servir.

— Home!

— Què hi vol fer, això dels predicadors de nom, a l'estiu fem com els toreros, ens contracten molt abans a les places, vui dir a les esglésies d'importància. Veiam, quin dia té de fer-se aquest sermó?

— Per Sant Feliu.

— Sant Feliu? Sant Feliu? Vaja, encara està de sort. Quasi no tinc cap més data lliure en tot el mes. És un mes indiastat! Conti: Sant Roc, Sant Ramón, Santa Rosa, Sant Mariano, Sant Gaetano, Sant Joaquim i sobre tot, la ditxosa Santa Maria, no'ns deixen ni respirar. Més m'estimaria ésser noviller, vui dir, predicador de segona. Perfectament, vostè deu volguer un sermó de gran festa, eh?

— Això mateix.

— Són cinc duros i el viatge.

— Molt bé, però...

— No puc rebaixar-ne res.

— Al contrari, si vui apujar-li.

— Com?

— Sí, home, sí. Miri, assobre dels cinc duros del sermó, posem-hi cinc de llatí. Me sembla que ja quedarà ben amanit, eh?

— No vos entenc.

— Miri... I patrap, patrap, patrap, l'alcalde s'explica, s'entenen, es despedeixen l'un de l'altre després de fer suca-mulla amb un vi dels de dir missa.

— Sobre tot el llatí.

— Descuideu.

Arribà al poble, explicà l'èxit; i vingué el dia de la festa.

L'església era plena com un ou. Els de Vilabaixa tots hi eren, amb posat d'incredul.

Mossèn Joan començà el sermó i si s'ha de dir la veritat la cosa no podia anar millor. De llatí? Per el pare i per la mare!

L'alcalde l'escoltava embadalit. Quan la cosa ja finava, ell que's gira al agutzil i li diu:

— Què't sembla, Andreu?

— Molt bé! Molt bé!

— I el llatí?

— Molt bé! Com l'altre.

— Com l'altre dius? Ah! no. Mossèn Joan! mossèn Joan! Posem-hi un duro més de llatí; jo ho pago.

## L'home de les profecies

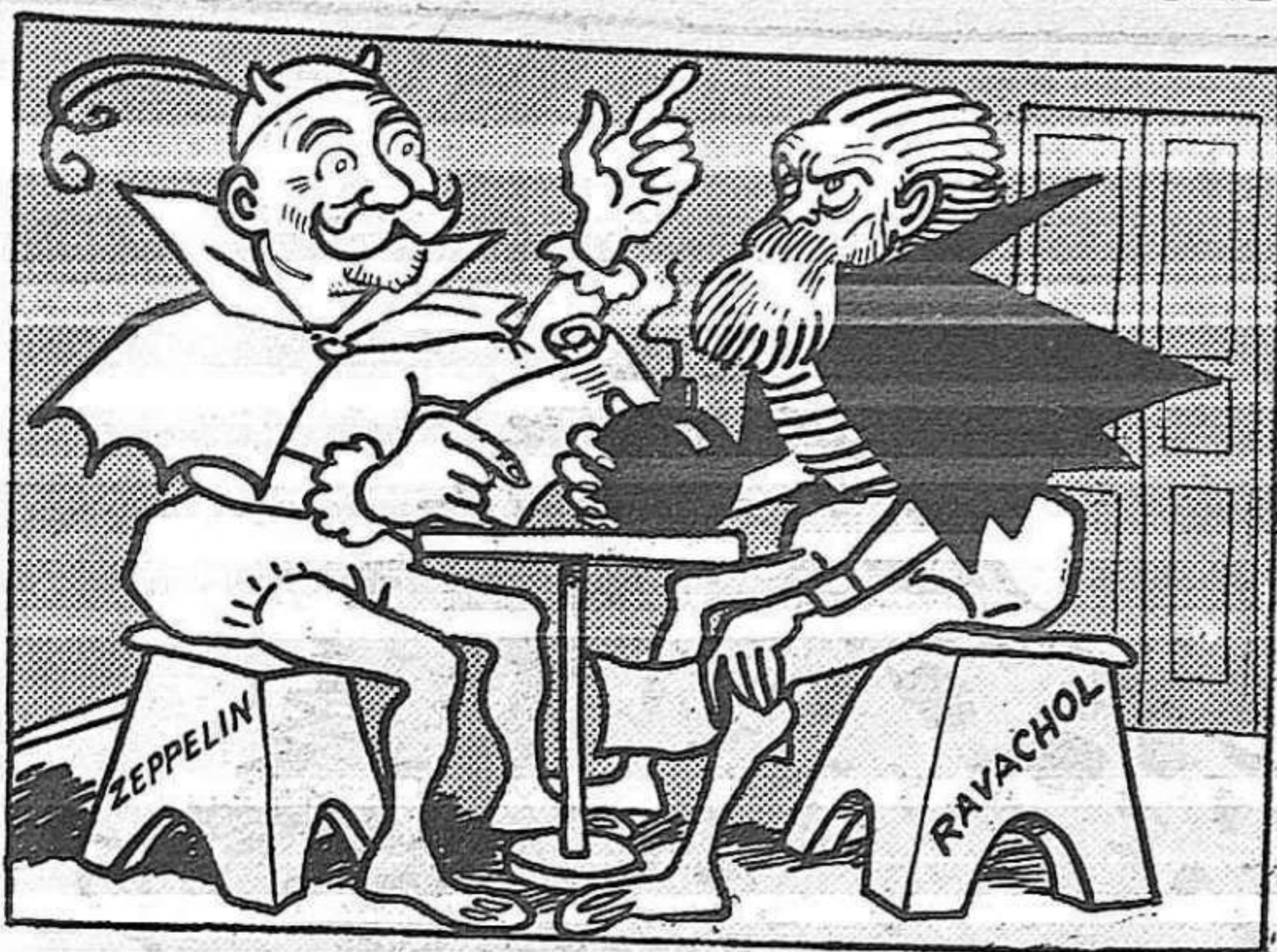


l'honorable senyor don Joan Vázquez de Mella és un home famós per partida doble. És famós per la seva grandiloquència i pel seu dò de profecia. Els discursos del senyor Mella, i les profecies del senyor Mella, són les dugues columnes que serven l'immortal gloria d'aqueix prodigi tradicionalista.

Periòdicament, el capitost jaumí pronuncia discursos i fa profecies, obtenint sempre un èxit invariable. Quan discurseja, vola ràpidament cap a les regions de la filosofia, l'història y la política internacional. Quan profetiza, desferma guerres, enfonsa nacions i trasbalsa les cartes geogràfiques. I en qualsevolga dels seus dos oficis, lo mateix actuant d'orador, que actuant de profeta, recull les més entusiastes mostres d'admiració per part de tota Espanya, sense distinció de colors polítics ni de classes socials. Tot-hom l'escolta boca-badat. El senyor Mella, innegablement, és un home popular, nacional, típic, insubstituible. El dia que ell mori — que'l cel li conservi molts anys la vida! — s'acabaràn els discursos de síntesi històrica i les profecies sensacionals.

Home del passat i home de l'esdevenidor, historiari i profeta, el senyor Mella posa el seu comentari precís i rotunde a tots els grossos problemes de la vida mundial. La guerra europea és un dels seus temes predilectes. Ell ja la va profetitzar anys enrera, tal hora de tal dia de tal mes. *El Correo Español* i *El Correo Catalán*, han ex-humat els fragments oratoris on el senyor Mella va anunciar, amb frases apocalíptiques, la terrible catàstrofe de la guerra present. I tots

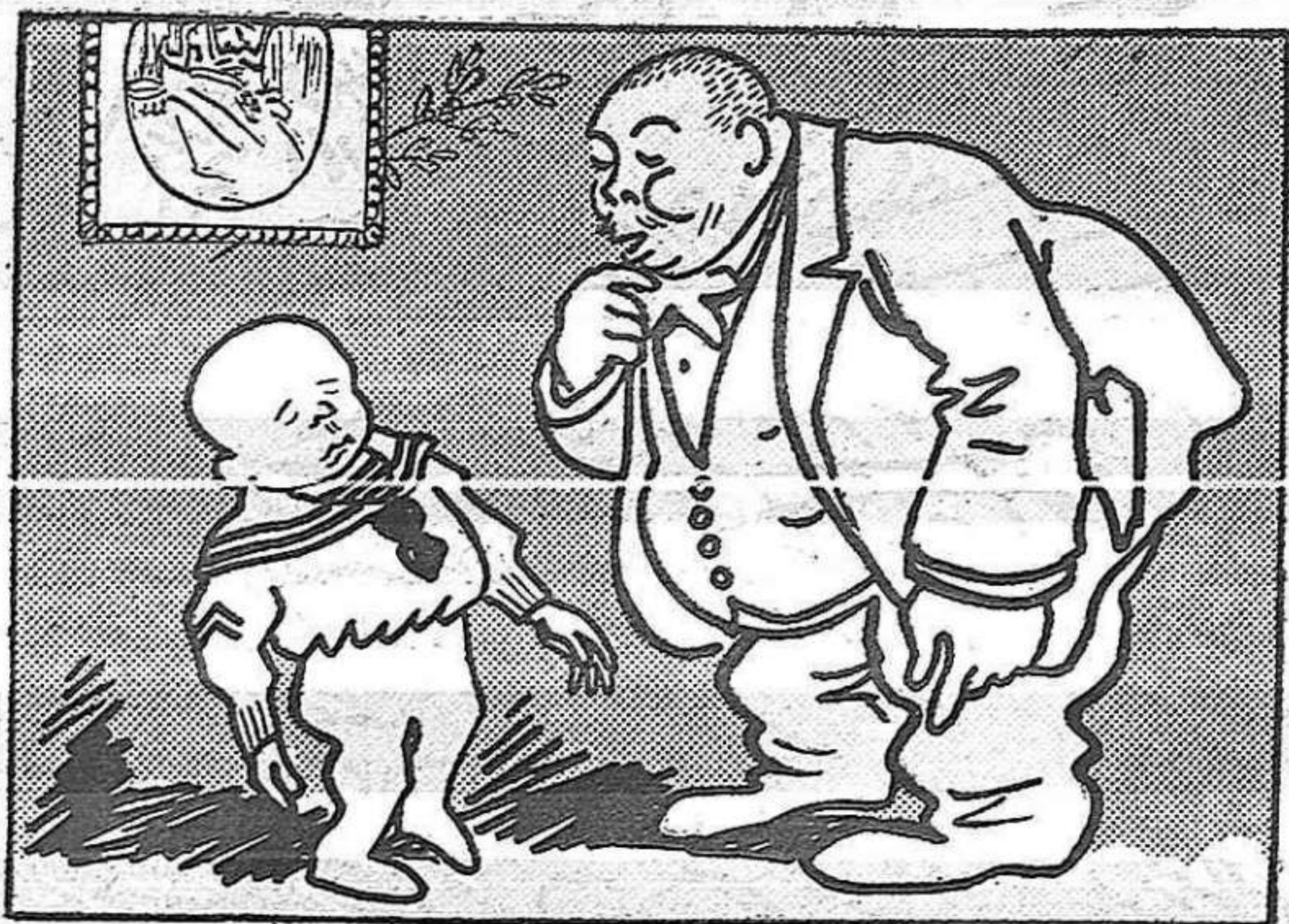
Antologia bàrbara dels temps moderns (Núm. 6)



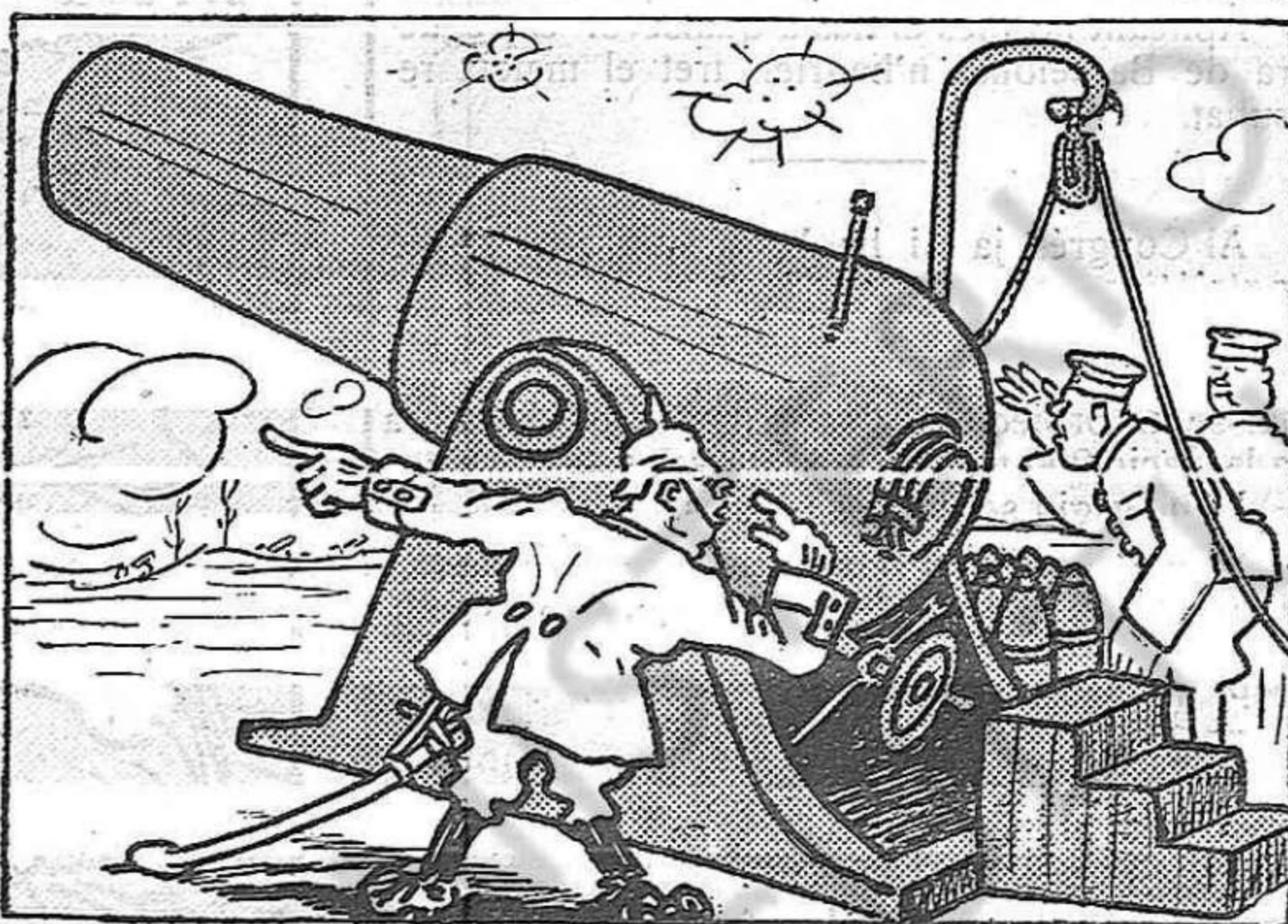
Zeppelin.—Aquí suman trenta i tres.  
Ravachol.—¡Matar es!



—Escolti, doctor Zimermann... Com és que opera els ferits sense cloroforme?  
—Ho faig perquè no perdin la memòria i es recordin més temps de nosaltres.



—Digues, noi ¿quina carrera vols seguir?  
—Espia.  
—Molt bé; fill meu!... Ets digne del teu pare!



—Apunta el canó an aquella Creu-Roja.  
—Hi han ferits...  
—Millor, així no s'hi podran tornar.

BALL DE GARNESTOLTES

VALS MINISTERIAL

Diu que'l món s'enfonsa?  
Diu que'l món s'acaba?  
Tot això a nosaltres  
no'ns dona neguit.  
En Dato governa,  
i en Dato és un home  
de molta trastienda,  
molt seny i molt pit.  
Que a França, que a Rússia,  
que a Prússia, que a Sèrbia...  
que venen jorns tristos  
per l'humanitat...  
Falornies estúpides  
que no'ns interessin  
ni'ns poden fer perdre  
la tranquil·litat.  
Quan el mes s'acaba  
¿no firmem la nòmina?  
¿No tornem a casa  
amb el bossot ple?  
Doncs, volta-la, noia,  
i visca el xibarrí,  
que de la gran guerra  
no n'hem de fer rè.

AMERICANA ROMANONISTA

La gent es pensa que'ls que aquí manen  
són els ridícols conservadors...  
¡Pobres idòneos!... Avui a Espanya  
no hi hà més amos que uns servidors.  
Els potxinel·lis, cert que's belluguen,  
ballant alegres cullera en mà,  
davant les olles del sagrat ranxo,  
però és el comte qui'ls fa ballà.

POLCA REVOLUCIONARIA

Explojadors de la patria,  
cors de gel, sacs de veri,  
del vostre cruel domini  
va acostant-se el tràgic fi.  
¿No sentiú, en mig del caos  
en que temps hà ens revolquem,  
un cert soroll? Som nosaltres  
que en la sombra treballem.  
¿Quin daltabaix hi haurà el dia  
que'ns hi posem!... Ai, ai, ai!...  
Sort teniú, tirans del poble,  
que no'ns hi posarem mai!...

TANGO OBSCURANTISTA

Es en và que la gent descreguda  
posi obstacles al nostre camí;  
a pesar dels pesars, som, com sempre,  
el partit més robust que hi hà aquí.  
¿Què han lograt amb les seves campanyes  
tots aquests oradors disolvents?  
En un any hem alçat trenta esglésies  
i hem obert cent catorce convents.

MASSURCA «TRIGUERA»

El preu del pa s'enfila  
preu, preu, preu!,  
però això diu que passa  
aquí i a tot arreu.  
Si'l blat anés barato  
blat, blat, blat!,  
les nostres grans ganancies  
s'haurien acabat.  
Cal, doncs, que'ls drets s'aguantin  
drets, drets, drets!,  
que si'ls pans escassegen,  
no faltaran llonguets.

GALOP GENERAL

Soroll!... Ens convé aturdir-nos!...  
Soroll!... Ell fomenta el goig!...  
Per viure feliç, ¿no diuen  
que és necessari ser boig?  
Vinga gresca, vinga broma,  
vinga vi, vinga... la mar!...  
Espanya vol divertir-se!...

Al trocar serà el llorar.

C. GUMA

DE LA GUERRA

(FETS CONEGUTS DEL 5 AL 11 DE FEBRER DE 1915)

Per terra

Durant els darrers vuit dies, ha sigut molt més important la lluita a l'orient que a l'occident. En el fronts germano-rus i austro-rus hi ha hagut combats fortíssims i sagnants, sobre tot a les vores dels rius Bzura i Rawka (a una quarantena de kilòmetres de Varsòvia) i en les nevades muntanyes dels Kàrpats. A la regió Bzura-Rawka, els alemanys han intentat enfonsar la línia russa, atacant-la amb grossos contingents i d'una manera furiosa. L'intent ha fracassat del tot. No sols no ha sigut enfonsat el front dels russos, sinó que aquests,

els periòdics de la península han anat reproduint les profecies meravelloses.

Encoratjat per l'èxit, el nostre home segueix profetitzant. Només cal que'ls periodistes l'interroguin, per a que ell els faci el regal generós de les seves declaracions. Perque de declaracions, el senyor Mella en du sempre un dipòsit en reserva. Es un dipòsit ambulànt de discursos i declaracions. En obrint-se l'aixeta fluixa d'aquest dipòsit, raja abundantment. Es una font que no s'estronca.

Pocs dies fa que, oberta l'aixeta màgica, les declaracions han rajat. El senyor Mella, encara auriolat pel triomf del seu darrer discurs històric-patriòtic al Parlament, anava pels camps de Cangas de Onís, sens dubte en preparació de noves profecies. Allí l'ha sorprès una partida de periodistes, i li han demanat unes declaracions. L'home no s'ha fet pregar i ha declarat una pila de coses sensacionals i profètiques.

Ha declarat que'ls alemanys estan construint canons de 45, destinats a eclipsar les fetes dels de 42.

Ha declarat que l'Alemanya té un element de guerra secret que encara no ha entrat en funcions.

Ha profetitzat que tant bon punt els teutons s'apoderin de Calais, destruiràn el port anglès de Douvres, situat davant per davant.

Ha profetitzat que si l'Itàlia intervé en la lluita posant-se al costat dels aliats, la Suïça se n'anirà amb l'Alemanya i deixarà pas lliure a l'exèrcit germànic per atacar els italians.

I ha profetitzat, una vegada més, la victòria de l'Alemanya.

I bé: quan don Joan Vázquez de Mella, profeta de professió, vegi que s'ha equivocat de mig a mig, lo menys que pot fer és pegar-se un tret al cervell.

Es impossible que un home com ell pugui sobreviure a la ruina del seu immens prestigi profètic.

FULMEN.

SONATA XLV



quin ball aneu avui? A l'infantil de la tarde o al *Paré et Travesti* de la nit? Jo? a cap.

Això del dijous m'estimo més celebrar-ho a mig dia amb escudella de bou, botifarres a la brasa i llomillo i cap de costelles fetes amb seques i bròquil.

Després coca de llardons, vi ranci i una llarga discussió sobre si és bona o mala menja una cosa anomenada caçola que vé a ésser crema barrejada amb peu, morro i orela de porc, amb llomillo, amb llangonica i botifarra de faves, que a mi me fa molt fàstic i a les dones de casa els agrada molt.

Molt bé, deixem la manduca; què's diu per aquí? Res? Si que acabem aviat. Una terra amb el Congrés i el Senat oberts i res? De manera que no han fet el ximple els caps-pares? Home, es clar! Ja ho sé que sí. Lo que voldria que m'expliquessiu és com, quan i de quina manera. Carai! sembleu muts. Veiam, porteu el diari.

Mira, té, ja ha saltat. Sempre ho he dit que no hi hà res com la premsa per donar-te temes i fer-te passar l'estona. En La Cierva i l'*Azorín* ara volen fer un homenatge al senyor Dato, i pagar perquè imprimeixin un discurs que aquest va fer. Ja es barra! Però per mi que vagin fent; trobo que'l La Cierva encara no s'ha humiliat prou. Tindria de pagar una tirada del discurs de don Eduard on li clavava una cossa.

Anem seguint: Senat, projecte, construccions i bases navals, la cosa va depressa; ma com corren! El senyor Gimeno demostra que no sab de què va. El ministre se'l rifa.

Se aprueba?

Queda aprobado.

Ja som an el Congrés. Parla el Rivas Mateos. Vos en recordeu d'aquest Rivas Mateos?

Es aquell borinot que va venir de mestre d'apotecaris, facturat desde Galícia, gracies

a la protecció d'en Montero Rios, aquell que aquí va fer-se lerrouxista i va arribar a concejal; no recordeu com reiem al llegir les seves intervencions en el govern de la ciutat? Sí, homes, és aquell que un dia digué que en el seu laboratori la policia havia matat tres estudiants i no se'n va trobar cap.

Després el varen dur a Madrid, i els del seu poble (Extremadura) el feren diputat per el comte de Romanones.

I allí el tenen. Cada dia parla a l'hora dels *ruegos y preguntas*. Li deuen tenir una rabial. Però ja veureu com arribarà a senador vitalici. Es un borinot i això ja és suficient.

Nois, parlant, parlant, s'ha fet tart, me'n vaig a veure si trobo sulfat de coure, amb això de la guerra no'n ve i no sabrem com barallar-nos contra el mildium.

Adéu!

MORITZ CII

Notes de fóra

*Arenys de Munt*.—L'altre dia el nostre torenò mistic va batejar una nena d'un germà del ex-president de la «Joventut Republicana». I com aquest últim feia de padrí, el remulla-closques, al veure'l, va enfutismar-se de tal modo, que acabà dient-li:—Jo no puc batejar aquesta criatura perquè sé que vos no professeu la religió catòlica.

El rebombori va ésser tan gros i els dichteris que's llençaren de tal magnitud, que'l mossèn, a l'últim, veient que havia fet una etzegallada, no va tenir altre remei que callar i complir la cerimonia.

Això és lo que se'ns conta desde allí. Ara nosaltres, pel nostre compte, diem a l'amic Aisina, l'ex-president de la «Joventut», que lo millor en aquests casos és no fer de pare ni de padrí. Els capellans, a l'esglesia, són a casa seva i, dintra d'ella, sempre tenen raó; a fóra ja és una altre cosa. Recordi aquell ditxo: «qui no vulgui pols que no vagi a l'era».



passant a l'ofensiva, han travessat el Bzura, fent recular alguns kilòmetres les tropes enemigues. Les baixes dels teutons en aquests combats encarniadíssims, són molt elevades. Els telegrams de Petrograd les calculen en algunes desenes de milers. Se diu que'l Kaiser havia ordenat un esforç suprem per a pendre Varsovia. Però Varsovia segueix éssent, per als soldats tudescs, una fruita tan verda com Calais i París.

Als Kàrpats, els russos van empenyent cap al sud les tropes austro-alemanyes, que oposen una desesperada resistència. A la Bucovina, davant forces superiors, els russos han reculat alguns kilòmetres.

En conjunt, el balanç és favorable a Rússia. Al front occidental, lluites d'artilleria. Poques accions d'infanteria, i encara de petita importància la major part. Cap modificació considerable. La neu dificulta les operacions als Vosges i a l'Alsàcia.

Com ja suposavem, amb el seu atac al canal de Suez, els turcs no han aconseguit altra cosa que rebre una vegada més. Els 12,000 homes que van pendre part en la acció van tenir més de 2,000 baixes entre morts, ferits i presoners. L'exèrcit otomà, segons noves oficials angleses, està actualment en plena retirada cap a l'est.

#### Per mar

Quasi res. S'espera lo que succeeixi amb motiu de l'anunciat bloqueig de l'Anglaterra pels submarins alemanys. Els anglesos s'ho prenen amb calma.

Davant la mença germànica contra els barcos neutrals, què faràn els Estats que fins ara no han intervingut en la lluita?

Aquesta qüestió del bloqueig és interessantíssima, i la que més apassiona en els actuals moments.

#### Per l'aire

Tota la feina l'han feta els aeroplans. Els dirigibles dormen.

Diversos aviadors alemanys han tirat bombes damunt ciutats franceses, amb poc resultat. Els aviadors aliats han bombardejat algunes estacions ocupades per l'enemic i els edificis ocupats per l'Estat Major d'aquest a Bèlgica i a Alsàcia.

## REPICS



N'anem a parar no ho sabem, però ja es podria jurar que no serà a cap lloc agradable.

Durant el passat mes de janer, l'Hisenda ha recaudat quinze milions de pessetes menys que en igual mes de l'any passat.

Suposant que en tots els veniders mesos ocorreixi lo mateix,—i cap motiu hi hà per a creure lo contrari—el dia 31 del corrent desembre la baixa ascendirà a 180 milions.

I ara diguin: recaudant cada dia menys i gastant cada dia més què succeirà?

No. El pervenir d'Espanya no pot ésser pas un misteri per ningú.

Els que encara no el sàpiguen, no tenen més que fer que agafar una ampolla de tinta ben negra, destapar-la i mirar dintre.

Allí el veuràn.

Bon principi!

L'acurçat *Espanya* que, com sab tot-hom, acaba tot just d'ésser estrenat, va sortir l'altre dia d'excursió, i... diu un telegrama:

«Los fuertes bandazos que daba el buque le produjeron averías. El acorazado ha tenido que regresar al Ferrol.»

N'hi hà per a posar-se a tremolar.

Perque si, nou i flamant, per uns *bandazos* més o menys *fuertes* ja se'ns espantia, què succeirà el dia que'l sorprengui un temporal desfet o arribi el moment en que el barco hagi de servir de veres?

#### Mi gozo en un pozo.

I precisament d'un pou es tracta. ¿Saben aquella «riquíssima» mina de petroli que s'havia descobert a Caldones (Asturies) en un pou on estaven fent-se investigacions geològiques?

Doncs no és tal petroli, ni tal haca ni tal barraca.

Es simplement un vapor, un gas, una fortor, que no se sab d'on ve i que maleida la falta que ens feia.

Per a fer descobriments d'aquesta naturalesa no tenien els nostres enginyers cap necessitat de molestar-se anant a Asturies a foradar muntanyes.

Aplicant no més el nas a qualsevol claveguera de Barcelona, n'haurien tret el mateix resultat.

Al Congrés ja hi ha hagut una altra sessió *patriòtica*.

En virtut de *cuyo patriotismo*, com qui diu sense discutir-lo i quasi per unanimitat, va votar-se un projecte de bases navals que costarà a la nació 200 milions de pessetes.

I que vagin sonant els músics.

Quan, anys a venir, algun desconegedor de l'Historia preguntí com va ésser que la pobre Espanya va arruinar-se, no faltarà de segur, un sabi que li contesti:

—*Patriòticament.*

Que no se n'han enterat?

Una marquesa madrilenya, la senyora de Argüelles ofereix tot el seu capital, i si amb el capital no n'hi hà prou, totes les seves joies per a fundar un diari maurista.

Ara falta sapiguer si aquesta dama entusiasta té gaires joies i gaires diners per a suportar el gasto.

Perque un diari menja molt. I si és maurista encara més.

Lo que fa és indigestar als que'l llegeixen.

Es diu que'ls joves de la Defensa Social volen mantenir ferma la protesta contra'l doctor Fuset per haver-se atrevit a dir que la virginitat de Maria «podia no ésser cap miracle».

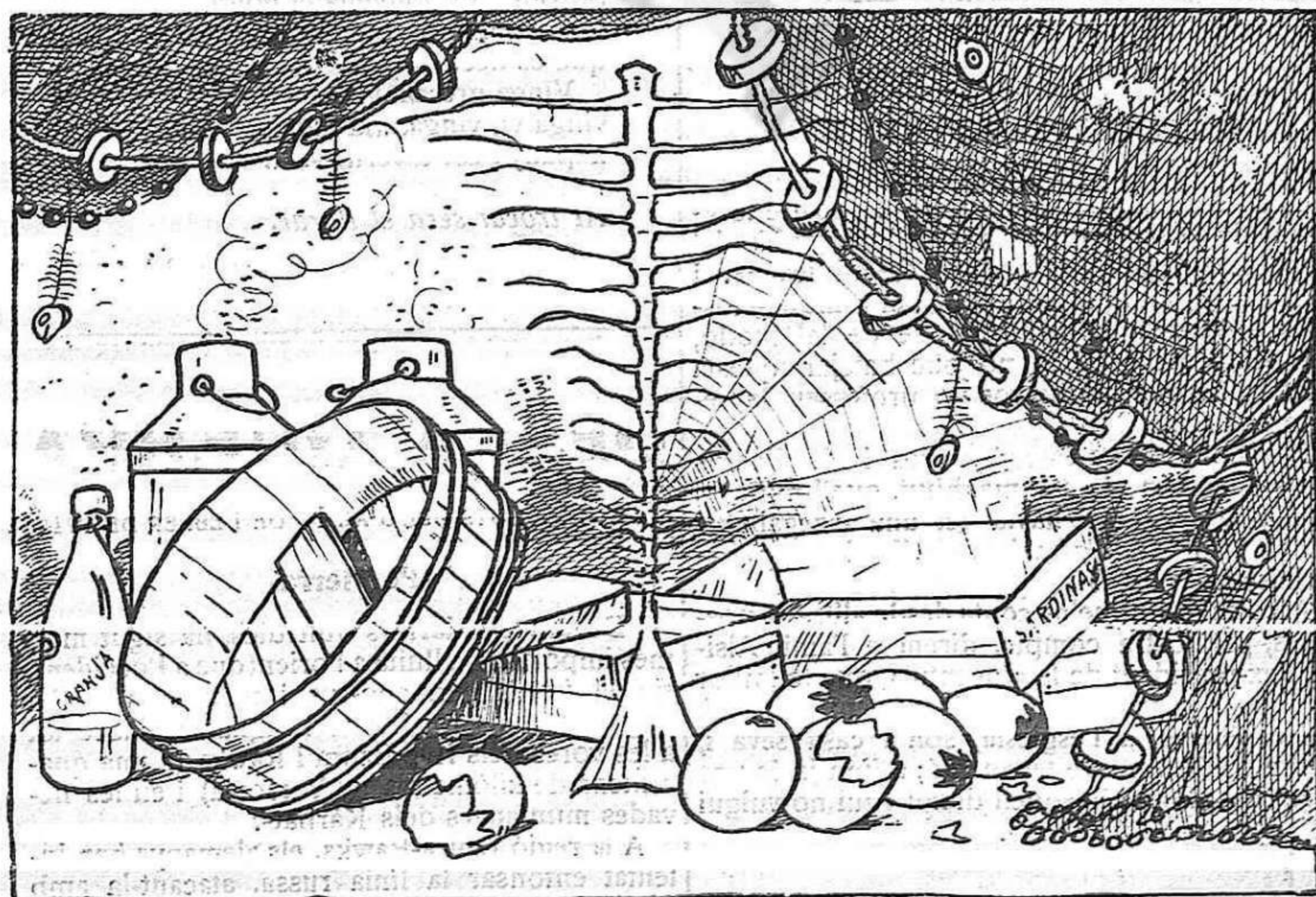
Ai pobre catedràtic, si ells me'l arrepelguen. Morirà com sant Llorens, rostit damunt de les graelles.

Un congrés aplaçat.

El tercer Congrés del Fret, que devien celebrar-lo, els físics, el passat mes d'octubre en la ciutat de Reims, tingué d'aplaçar-se a causa de la guerra.

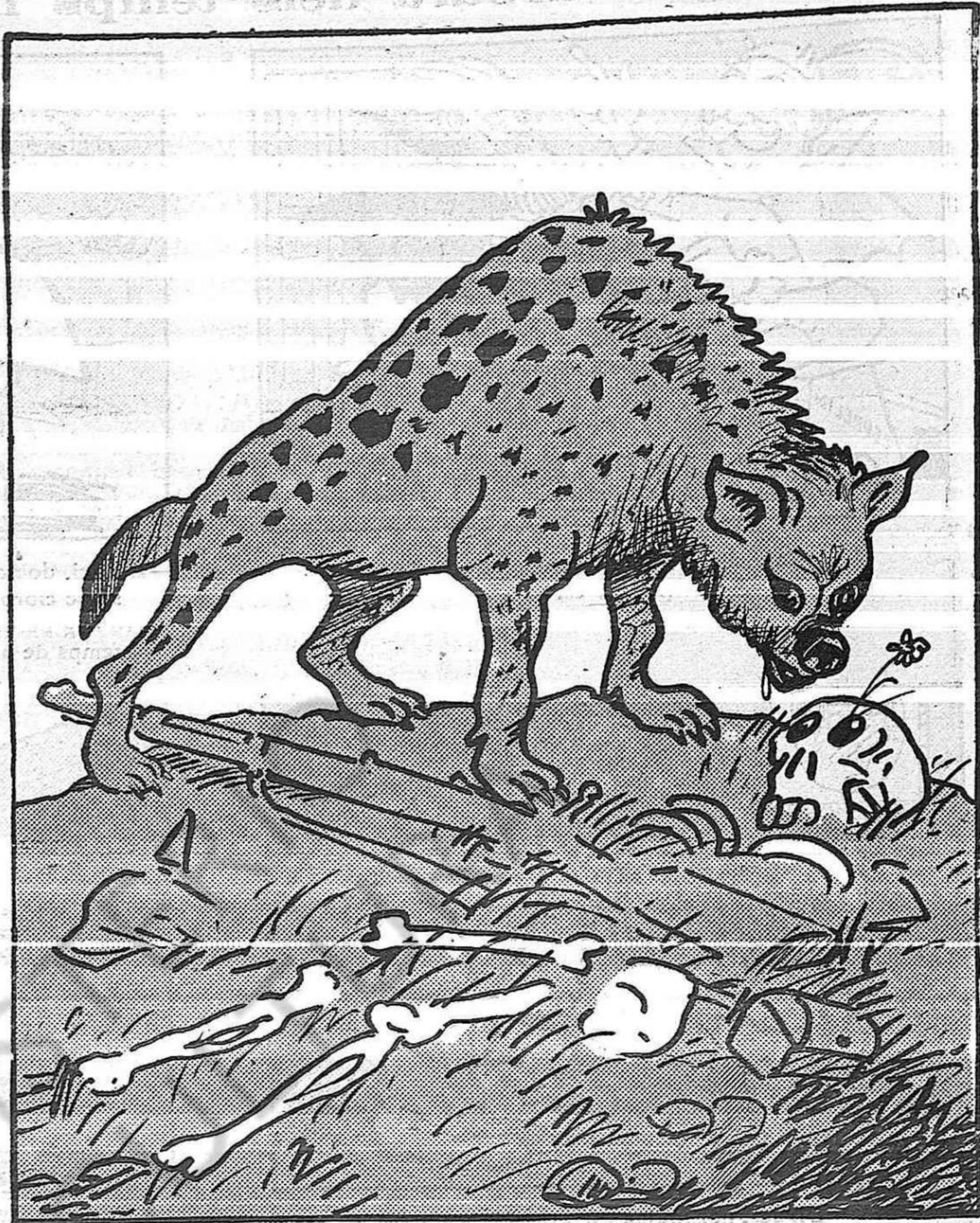
No podien menys d'aplaçar-lo.

## La Quaresma d'enguany



Ni peix, ni magre. No més les clofolles i les espines

## La hiena de la neutralitat



—Els se maten?... Jo me'ls menjo!...

A Reims, en el mes d'octubre, el congrés del *fret* hi hauria estat *deplacé*; tot era calor. La ciutat estava en flames.

El senyor comte de Romanones ha creat i està disposat a mantenir de la seva butxaca particular un hospital per a nens coixos.

Déu li pagui la caritat. Perque de pobretes criatures lisiades n'hi han sempre...

I demà que'ls alemanys invadeixin Espanya... no't dic palla!

Amb motiu del nomenament del seu *generallíssim*, es troben reunits a Roma 187 jesuïtes dels grossos.

187! Ficsin-se que és un número bastant superior al 42.

El senyor Andrade ha promés donar una conferencia sobres la neutralitat, al objecte de fer veure el perill de les simpaties demostrades en mitings a favor de tal o qual bel·ligerant.

Ja veig lo que passarà. Que'ls oients sortiran de la conferencia partidaris, els uns d'en Joffre, els altres del Kaiser. Partidaris de tot-hom, menys del governador.

El Sant Pare humorista: De una carta del Papa Benedicte al Kaiser: «Coneixent els sentiments cristians de Vostra Magestat.....»  
Si es broma, puede pasar!

En una oficina de l'Estat. L'oficial primer.—Es veritat que vostè, al punt de tocar les dotze, deixa la feina encara que's trobi a la meitat d'una paraula escrita?

L'oficial segon.—Es fals!... Precisament jo, quan faien pocs minuts per a les dotze ja no'n començo cap, de paraula.

## ENDEVINALLES

### CONVERSA

—Que no ho sabs, Manel?  
—Què passa?  
—Ha arribat amb la Francisca la família d'en Rafel.  
—I d'on venen?  
—Busca-ho, ja t'ho he dit.

Antòn Monfort

### JEROGLÍFICS

I

re

Enric Lapedra Fàbrega

II

tela tila  
tola tula

Joan Rocabert

III

× ×  
sis sis sis

Joan Rocabert

IV

T V

Kimet de la S.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8  
Tinta Ch. Lorilleux y C<sup>a</sup>

